

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

TIDEVARVET

N:r 32: 1929

Vår ledande artikel handlar om Vem har fördel av utförelselbevisen för spannmål?

Efter det »utredningsarbete med mellanakter» på steriliseringslagstiftningens område som Tidevarvet vid tidigare tillfällen ägnat sin uppmärksamhet, har i år ett förslag till steriliseringslag framlagts av de år 1927 tillkallade sakkunnige. Vår artikel, som redogör för förslaget huvudsakliga innebörd, upptar särskilt frågan om Sterilisering, och vetenskapens nuvarande ståndpunkt.

I Semesterstaden skildras den av Hyresgästernas Sparkasse- och Bostadsförening planerade sommarstugekolonien ute vid Hårsfjärden 3 mil från Stockholm, där just nu ett forcerat arbete pågår. Söndagen d. 11 är allmänheten inbjuden att ta området i betraktande.

Fru Ragnvi Torsslow-Lundgren berättar om Stockholms kvinnliga idrott just nu. Sommarträningen ger anledning till goda förhoppningar och ett stort önskemål.

Det 3:e kapitlet i Chestertons berättelse, Livslevande, heter Beacons Banér, vars första häft infördes i veckans nummer. Berättelsen kommer att avslutas i nästa nummer.

I samband med redogörelsen Från Fogelstad införa vi Maja Akesson's lilla Sång till medborgarskolan.

Den 1 augusti har givit anledning till vår femte spalt, Vitt och rött.

Eftertryck av Tidevarvets artiklar tillåtet med angivande av källan.

Pälsfärgeriet

Södermannagatan 54, 1 tr., Stockholm

Färga Edra gamla pälsar och garnityr, de bliva som nya.

OBS! Äkta färg. Reparationer billigt.
Order från landsorten exp. mot postförskott
Telefon Sö. 10432

Gör ett besök i

Söders populäraste bageri

BAGARSTUGAN

Bellmansgatan 6 Hornsgatan 37

Svenska Eldbegängelse Föreningen

Norrmalmstorg 2 A^{II} — Stockholm

Öppen 10-4, lördags- o. helgdagsaftnar 10-2

Tel. Norr 2200 för eldbegängelser

Norr 2280 medlemmanmäln.

Avgift 10 kr. en gång för alla, för begravningsförsäkrad 5 kr.

Krematorier i Stockholm, Göteborg, Örebro och Hålsingborg.

Semesterstaden

Badstranden vid Hårsfjärden

En liten stad i en storskog av tall och gran, röda, gula, bruna och gröna hus med blåbärsris, mossor och gräs utanför knuten och gator, mjuka av barr. Ett stort torg, vars avslutning är solbelyst urberg och där ståtliga barrträd bilda fasaderna. Klart vatten och en vågig sandstrand är stadsgräns åt ena sidan, skog åt den andra.

Det lilla samhället, som avslöjar sig för ens ögon mitt i en värld av ener-

giskt arbete, vägröjning, planering, stenforsling och sandkörning är sommarstugornas stad, som Hyresgästernas Sparkasse- och Bostadsförening med banbrytande mod bygger upp ute vid Hårsfjärden, Årsta strand, 3 mil eller ca 1 tim. bussfärd från Stockholm. Det är i sitt slag det första försöket i Sverige att lösa problemet om sommarvistelse för dem, som av sina arbetsförhållanden äro strängt bundna

vid staden och av sina ekonomiska förhållanden hindrade att på tillfredsställande sätt utnyttja sommarens möjligheter i friluftshänseende. Och detta problem löses alltså genom att inom ett rimligt avstånd från Stockholm uppföra en koloni, där var och en blir ägare av sin egen lilla stuga, medan vattenledningar, vägar, trappor och torg anläggas till invånarnas tjänst av Hyresgästföreningen. (forts. å sid. 4.)

STERILISERING

och vetenskapens nuvarande ståndpunkt

Det i vårt land hittills långsamt framåtskridande, med en viss spänning följda arbetet för en lagstiftning ifråga om rätt till sterilisering i vissa fall av sinnesslöa, sinnessjuka och fallandesjuka har i år nått en viktig punkt, i och med de sakkunniges framläggande av sitt betänkande med förslag till steriliseringslag.

Sedan frågan först aktualiserats genom den redan år 1922 av prof. Alfred Petré i riksdagen väckta motionen om utredning i vilka fall sterilisering på sociala skäl skulle vara tillåten, framförallt av sinnesslöa, gjorde den inga hastiga framsteg. Motionen bifölls visserligen, men sedan yttranden inhämtats från Medicinalstyrelsen, dess Vetenskapliga råd, och Uppsala universitets Rasbiologiska institut, dröjde det ända till i december 1927, innan de nu omnämnda sakkunniga tillkallades med uppdrag att utreda frågan. De sakkunniga ha varit häradshövding Lindstedt samt professorerna Essen-Möller, Sjövall och Wigert.

Stora förväntningar ha säkerligen varit knutna till detta utredningsarbe-

te. Nu visar det sig emellertid, att den ståndpunkt som vetenskapen under de senare åren kommit att inta till frågan om ärftlighetens betydelse, till en viss grad redan motsagt förhoppningarna, som väcktes av den petréniska motionen 1922. Det nu framlagda förslaget är en god illustration till detta förhållande.

I det väsentligaste innehåller förslaget följande.

Om grundad anledning föreligger att antaga, att någon på grund av arvsanlag ska komma att till sina barn överföra sinnessjukdom, sinnesslöhet eller fallandesot, som gör dem oförmögna att taga vård om sig själva, då skall han kunna underkastas medicinskt ingrepp, varigenom han berövas fortplantningsförmågan. Detsamma gäller den som på grund av någon av de tre nämnda sjukdomarna är varaktigt urstånd att ha vårdnaden av sina barn om hand och det finns skäl att anta att sjukdomen är ärftlig.

De sakkunniga förordade sterilisering endast på frivillighetens grund och ta avstånd från varje slag av tvångsin-

gripande. I förslaget stadgas sålunda att ingen må steriliseras, som inte vet vad åtgärden innebär. Han måste vidare lämna sitt samtycke till steriliseringen och ingen får opereras mot sitt nekande eller motstånd. För den som av en eller annan anledning inte själv kan avgöra, fordras förmyndarens samtycke eller medgivande av den person, under vars vårdnad den sjuke står. Ifråga om sådana sjuka, som ännu inte uppnått åktenskapsålder, fordras att särskilda skäl skola vara för handen och på sinnessjuka med hopp om tillfrisknande får sterilisering alls inte äga rum.

Där stadgas vidare vissa garantier för själva förfarandet. Medicinalstyrelsens tillstånd är för det första nödvändigt för att operationen skall få ske. Ansökan skall åtföljas av prästbevis samt intyg av anförvanter och läkareintyg enligt fastställt formulär. Tillstånd meddelas sedan efter i varje fall verkställd prövning av medicinalstyrelsen, dit även meddelande om den sedan på lasarettet eller sjukstugan av-

forts. å sid. 3.

Vitt och rött

Kommunisternas demonstrationsdag den 1 augusti hade i god tid och med verksamma medel förberetts i motståndarnas press. Det var inte utan att en skugga av allvar kastades över den Röda Dagen. Det traditionella hänet var färgat av en skyntande oro: Kommer uppgörelsen? Blir det äntligen en katastrof? Låtom oss vara beredda inför allt, som kan tänkas ske, hur märkligt det än låter.

Samtidigt förklarades i Stockholms Arbetareblad att den 1 augusti inte komme att bli en revolutionsdag enligt borgarnas mening och i tidningens antikrigsnummer, utgivet inför demonstrationsdagen, gingo uppmaningarna till den röda mönstringen ut på att kraftigt lägga motståndet mot det imperialistiska kriget i dagen.

Dessa lugnande förebud tyckas ha förbisetts. I det stora hela avlöpte dock den stora dagen i Stockholm svenskt exemplariskt. Men där funnos tecken, som skulle kunna tydas så, att det borgerliga samhället innerst inne inte så ogärna skulle se en revolution. Som om det längtade efter att erfar hur den skulle te sig och efter att få en gillad och oantastlig anledning att själv begagna de vapen, som det nu i alla fall besitter. Ligger det inte något lockande i att få prova sin makt i skydd av sin ställning på den rätta sidan. Att få ge utlopp åt gammal hopad förargelse och spänning och kränkt traditionell rättskänsla.

När Tidevarvets medarbetare på kvällen den första augusti kom ut från Centralstationen, oförberedd på att den viktiga timmen var inne, möttes hon av demonstrationståget från Norra Banatorget till Tegelbacken.

Det var visserligen inte många demonstrationer att se. Men gruppviss, truppvis av poliser. En ung flicka, segersäll och trosvis, verkligen trosvis, tydligen i något slags ledarställning för sin grupp, kom sjungande och svängde handen i takt med sången. Hon bevakades av tre poliser.

Åskådarna klättrade upp var de kunde och försökte göra det bekvämt åt sig och skaffa sig god utsikt. Vad fingo de se? Nere vid Tegelbacken var det knappast något annat övrigt av demonstrationen än några vita, spända polisansikten.

När sedan en konstapel lät överrumpla sig till att angripa ett par socialdemokratiska tidningsmän (det skulle inte förvåna oss om det varit just den bleke konstapeln med fruktan i ansiktet, som vi lagt märke till förut) tycks detta bara vara ett naturligt led i händelseförloppet för övrigt. Tidningarnas förväntansfulla och förstorande utläggningar, den gömda rädslan i den allmänna diskussionen, sablarna, som plötsligt sätts i polisens hand, är det inte nog att framkalla det provocerande nitet.

Vi komma i detta sammanhang att tänka på Elsa Björkman-Goldschmidts skildring av Wien-revolutionen 1927, då en konstapel i spänningens övermått lät det första, ödesdigra skottet brinna av. Han var känd som en tålig och godmodig man. Men det var rädsla, inte grymhet, som gjorde hans röst hård och hans vapen livsfarligt.

Det välsinnade samhället beter sig dessvärre allt framgent psykologiskt. Allting blåses upp i orimliga proportioner i stället för att behandlas efter sitt värde. De unga demonstranterna måste ju av den oerhörda uppmärksamhet, som ägnas deras förehavanden, få en underbar visshet om sin betydelse. En poliseskort på tre eller tio man består inte varje 17-åring. Se här, här kommer vi, det är något som de lystnar till!

Att under så vanskliga förutsättningar verkligheten också en gång kan komma att motsvara förväntningarna, försvararnas förväntningar, det är inte att undra på.

— n.

konsum

föreningen för lägre
levnadskostnader

TIDEVARVET

Utkommer varje helgfri lördag.
Slussplan 1-3, 2 tr., Stockholm.

UTGIVARE:

Ada Nilsson.

REDAKTIONSKOMMITTÉ:

Elm Wägner.
Elisabeth Tamm.
Honorine Hermelin.

REDAKTIONSSSEKRETERARE

Carin Hermelin.
Mottagningsstid 10-12.
Telefon Norr 4842.

EXPEDITION:

Telefon Norr 28243.
Kontorstid kl. 10-12 f. m., 1-4 e. m.
Postgiro 1544

PRENUMERATIONSPRIS:

För helår kr. 6,-, halvår kr. 3,50,
kvartal kr. 2,- Lösnummer 15 öre.

ANNONSPRIS:

I text 20 öre
per millimeter.
Textsida eller särskilt begärd plats 25 öre

Stockholm 1929
Wahlstedts Tryckeri Aktieföretag
Storgatan 22

Smakfullakransar, alla priser!

La fleuriste

6 Malmstorgsgatan
Allm. Norr 6296 Riks 2550

Olga Elmdahl

Modemagasin
Kungsgatan 53. Tel. 10851
STOCKHOLM.

Frälsningsarméns
Alkoholisthem

Kurön

(Årtjuter statsbidrag
Två timmars ångbåtsresa från Sthlm
Prospekt och övriga handlingar sändas från
Socialsekreteraren, Östermalmsgatan 24
Stockholm.

ADVOKATER

Ledamöter av Sveriges Advokatsamfund

Advokat Hugo Lindberg

Ledam. av Sveriges Advokatsamfund.
Kungsgatan 6 - Stockholm
Tel. 147 99 24 24

Eva Andéns Advokatbyrå

Inneh. Eva Andén.
Ledam. av Sveriges Advokatsamfund.
Herkulesgatan 14. Tel. 7575-7576.
Ed. Lia Vattugatan.
STOCKHOLM.
SPECIALITET: Familje- och arvsaker,
Boutredningar och testamenten,
förvaltningsuppdrag.
Även skriftliga förfrågningar.

Westerstahl, O.

& Branting-W., Sonja.

Led. av Sveriges Advokatsamfund
Vasagatan 4. Tel. 11218

Advokat Henry Ruben

Blitr. Jurist:
E. o. Hovr.-not. F. FORSSANDER
Ledam. av Sveriges Advokatsamfund.
DROTTNINGGATAN 48, 2 tr.
Telefon: 2826 - 2827.
Spec.: Trafik- och skadeståndsärenden.
Arus-, Äktenskaps- o. Hyressaker.

TANDLÄKARE

Tandläkare

Inga Forsberg

Medlem av Sthlms Tandläkareförening
Folkungagatan, 50, 1 tr. (Götgatspalatset)
Mottagningsstid: Vardagar 10-12
f. m. och 7-8 e. m. Annan tid enl.
överenskommelse per tel. s. 1324.

Tandläkare

Emil Hjertstedt

Medlem av Sthlms Tandläkareförening
Sibylllegat. 23, 2tr. (vid Östermalmsgatan)
Mottagn. efter överenskommelse
pr tel. ö. 9191.

Tandläkare

Konrad Granér

(Med. av Sthlms Tandläkareförening.)
Sjt Eriksgatan 40 III, hiss.
Mottagn. efter överenskommelse
pr tel. Kungsh. 34197.

Tandläkare

Sven Wahlström

Ringvägen 14, 2 tr.
(andra huset från Hornsgatan.)
Medl. av Sthlms Tandläkareförening
Mottagn. efter överenskommelse
per tel. Sö. 33508 före kl. 2

Tandläkare

Harry Weinberg

Drottninggatan 71 A. II tr.
Mottagn.: Månd, Onsd, Fred, Lörd.
11-1. Tisd, Torsd, 4-7. Tel. N,
7551,

Vem har fördel
av utförelsebevisen
för spannmål

En del av den stora allmänheten kanske inte har fullt klart för sig, vad som menas med utförelsebevis för spannmål. Det betyder att staten betalar ett tillägg av 3:70 pr 100 kg brödsäd, som exporteras, minus 5 % därav till bokföringskostnader. Till en början erhöles detta påbröd endast för varje motsvarande kvantitet, som importerades eller med andra ord man fick tullfritt importera samma mängd, som man exporterat. Numera betalar staten de 3:70 pr 100 kg. för all brödsäd, som exporteras oberoende av importen.

Förslaget kom upp för att hjälpa jordbrukarnas betryckta läge, man kunde inte finna på något annat. Högre tullar skulle inte gå igenom i riksdagen. Att jordbruket härigenom skulle få ett handtag var väl knappast någon som trodde, på sin höjd tänkte man, att förslaget skulle komma valmännen att tro på det, och att det inte skulle lända till skada. Det var högerens förslag. Socialdemokraterna voro emot. De frisinna hävdade, att utförelsebevisen icke kunde nämnvärt gagna jordbruket, i varje fall icke de mindre gårdarna, men eventuellt skulle bidraga att höja mjölpriserna i allmänhet, och dessutom vore deras införande att principiellt slå in på tullsystemet. Men när de frisinna plötsligt ändrade mening gingo utförelsebevisen igenom och stadfästes ytterligare genom en kungl. proposition, då de frisinna kommo i regeringsställning.

Vad har följden blivit? Några anse att jordbrukarna haft nytta därav. Flertalet kanske menar, att fördelen huvudsakligast ligger hos mellanhänderna. Men i år är utslaget så egenomligt, att det kan förtjäna dryftas. Den svenska veteskorpen — vi inskränka oss till vetet — slog fel i fjol. Säden blev så dålig genom den ogynnsamma väderleken, att den huvudsakligast måste användas till fodersäd. Och många ha fodrat upp sitt vete i stor utsträckning. Men vad hände! Danmarks jordbrukare, som äro drifvigare än vi, köpte upp svenskt vete och svenska smågrisar för att sedan exportera fläsk och ta förtjänsten. Och hur gick det då med utförelsebevisen. De svenska jordbrukarna kunde inte få något högt pris för sitt vete, grossisterna kunde sälja detsamma till Danmark till ett lågt pris och ändå få någon behållning tack vare att svenska staten betalade dem 3:70 pr 100 kg. — I annat fall hade det svenska vete blivit för dyrt för Danmark, och de svenska jordbrukarna tvingats att själva använda sitt vete och — ta förtjänsten av exporten.

Vi ska inte missunna Danmarks duktiga småbrukare, vad de redligen förtjänat. Men om riksdagen vill stödja dem — vilket man ställer sig tveksam inför — må den hellre bevilja ett anslag för ändamålet och ta bort utförelsebevis för svensk spannmål, vars verkningar äro oberäkneliga och vars berättigande är outgrundligt.

Från

Medborgarskolan

Torsdagen den 8 augusti avslutades på Fogelstad den stora sommarkurs, som sedan tre veckor pågått vid skolan. Vid denna kurs, såväl som vid den i början av juli avslutade tremånaders värkursen, ha som vanligt en mängd olika åldrar, landsdelar och yrken varit representerade. Tobaks-, textil-, sko- och litografarbeterska, sömmerska, hembitråde, barnsköterska, musiker, jur. stud., fotograf och farm. kand.,

Signe Jacobson
60 år

När fröken Signe Jacobson i Östhammar på måndagen fyller 60 år, är det en duglig och trogen arbetare i det stora och skiftande värv, som kallas samhällets tjänst, som firar sin högtidsdag. Född och uppfostrad i Östhammar har Signe Jacobson inte bara skänkt sitt rika arbete åt sin barndomsstad utan också ägnat det åt framåtsträvande rörelser av vidare mått.

Vid sidan av den befattning vid Uplandsbanken, som hon skött ända tills för några år sedan har fröken Jacobson funnit tid till ett intresserat arbete inom den gymnastikförening, som hon upprätthållit och för vilken hon genom sin utbildning till gymnastikdirektör haft stora förutsättningar. Inom Föreningen för Kvinnans politiska rösträtt och inom Frisinnade Kvinnor — medlem av Stockholmsföreningens styrelse — har fröken Jacobson gjort en god insats och Vita bandet har i henne haft ett troget stöd.

Utom dessa värv av, låt oss säga, mera ideell karaktär, har fröken Jacobson stått mitt i vardagens mångahanda, där hon som stadsfullmäktig, medlem av pensionsnämnd, kyrko- och skolråd samt som innehavare av en mängd allmänna förtroendeposter för övrigt, gjort sig förtjänt av sin stads högaktning och tillit.

I tysthet och trofasthet ett osjälviskt arbete för det allmänna bästa, ständigt färdigt att ge glädje och trevnad åt sin omgivning. Det är en glad sextioårsdag, som kan se tillbaka på en sådan bana.

korrespondent och skolkökskonsulent, kontorsbiträde vid Göta hovrätt och barnträdgårdsledarinna, seminarie-, elementar-, små- och folkskollärarinna ha varit bland de företrädda yrkena.

Det kan vara värt att nämna att bland sommarkursens 33 deltagare voro inte mindre än 8 fruar, av vilka några med yrkesarbete men också flera med det husmoderliga arbetet som främsta uppgift.

Samtliga kursdeltagare ingingo vid kursens slut som medlemmar i Fogelstadförbundet.

Vårkursens deltagare, 13 till antalet, voro följande:

Hildur Andersson, Stockholm, Maja Björklund, Stockholm, Inga Fürst, Udevalla, Martha Hult, Malmö, Hilma Håkansson, Oscarström, Frida Karlsson, Gävle, Maja Larsson, Norrköping, Inga Lind, Norrköping, Valborg Rosell, Rejmyre, Ada Svensson, Norrköping, Greta Wetterberg, Stockholm, Märta Åkerwall, Norrköping.

Sommarkursens deltagare voro följande:

Anette Andersson, Västervik (Norrland), Signe Andersson, Smedjebacken, Anna Boiesen, Billinge (Skåne), Märta Bergquist, Göteborg, Ester Bäckman, Eskilstuna, Sigrid Carlsson, Stockholm, Dagmar Dahl, Stockholm, Britta Daniellsson, Katrineholm, Maria Eriksson, Eskilstuna, Hanne Friedner, Katrineholm, Greta Hall, Nyköping, Anna Hedlund, Borås, Beda Jansson, Stockholm, Elsa Johansson, Norrköping, Anna Lindberg, Torshälla, Lillie Lundquist, Säbydal, Gunhild Nordling, Borås, Anna Persson, Charlottenberg, Gulli Persson, Örebro, Hedvig Petersson, Julita, Anna Pettersson, Stockholm, Sally Porath, Stockholm, Sanna Rådström, Örtrask, Märta Sandquist, Jönköping, Anna Skoog, Charlottenberg, Karin Stenström, Arboga, Hanna Thomasson, Ystad, Ruth Westerlund, Tystberga, Millis Wetter, Katrineholm, Karin Stenwall, Sundsvall, Alma Elowson, Robertsfors, Valborg Tweter, Oslo, Rut Malm, Malmköping.

I den under juni anordnade fortsättningskursen deltog slutligen följande:

Rut Adler, Lindome, Olga Aartelo, Ystad, Magda Bergström, Stockholm, Agda Björklund, Västerås, Greta Cardell, Göteborg, Karin Cardell, Göteborg, Elna Fernström, Eskilstuna, Agnes Gustafsson, Katrineholm, Ellen Hansen, Köpenhamn, Barbro Hermelin, Fogelstad, Hildur Hult, Eskilstuna, Maja Håkansson, Jämsjöslätt, Anna Israelsson, Alberg, Anna Käll, Sparreholm, Jenny Johansson, Borås, Hanna Landberg, Gävle, Hildur Lindeberg, Nyköping, Anna Pallin, Stockholm, Göta Rosén, Katrineholm, Elsa Schotte, Stockholm, Ella Wickbom, Djursholm, Maja Åkesson, Spjutsbygd, Ingrid Öström, Nyköping.

Stockholms
Kvinnliga idrott
just nu

Trots bristen på idrottsplats äro våra idrottsflickor i full gång med träningen. Energin är stor hos alla, vare sig ett kvinnligt idrottsmärke eller ett svenskt mästerskap är det i fjärran hägrande målet. De som vilja idrotta endast för motionens skull, med eventuell förhoppning att kunna borttaga vinterns små fettavlagringar, äro nog i minoritet. Vilket sannerligen inte är så underligt. En viss portion mod fordras nämligen av ett feminint väsen, för att hon skall våga sig in på Östermalms idrottsplats av hoppande och springande ynglingar överfyllda plan. Är hon då något korpulent och dessutom föga insatt i de ädla idrotternas teknik, är det mindre underligt om hon tvekar för försöket.

Förrän vi få en kvinnornas idrottsplats här i Stockholm, kommer aldrig kvinnliga idrotten att helt slå igenom. I väntan på någonting bättre äro vi gärna nöjda med det allra primitivaste en kolstybsbit på c:a 100 m., en hopp-grop och ett par omklädningsrum, men helst centralt belägen, så att vi verkligen få någon nytta av den. Kan idrottsstyrelsen skaffa oss en sådan plats fyller den en stor mission.

De tävlingstränande flickorna äro relativt många. Djurgårdens damavdelning, som under Elsa Haglunds ledning håller till på Tranebergs idrottsplats, uppgår varje gång till ett 30-tal. Några förnämligare resultat ha icke uppnåtts, men så hör den klubbens ledning till de förstängiga, som ej pressa flickorna, utan låta idrotten förbli lek. Huvudsaken är att få upp flickorna till motion, resultat i form av tider och mått är ligkiltigt. Klubbfanatism kan här ställa till stora tråkigheter, då den tvingar till för mycket träning och fordrar tävlingsresultat.

Djurgårdens bästa äro Inga Gentzel, vår skickliga 800-metersflicka, som i år håller på att träna snabbhet för att kunna förbättra sin tid och Ebba Myhrberg, en duktig allround med 5,12 meter i längdhopp och 13,5 sek. på 100 meter.

Kvinnliga Bandyklubben tränar så gott som varje dag under manlig tränarens ledning och har många duktiga flickor. Den allra främsta är dock Maj Jacobsson, ny för året men klart över alla andra. En stark, välväxt flicka, utmärkt i allt hon försöker sig på. Det glunkas om ny världsrekordtid i häcklöppning, nytt svenskt rekord i längdhopp m. m. Distriktsmästerskapen få väl utvisa vad hon går för.

Artemis tränar två gånger i veckan upp på Östermalms idrottsplats men har mest lagt an på avläggande av proven för kvinnliga idrottsmärket. Av deras bästa märkes Lilly Abrahamsson med 8,2 på 60 meter och 4,50 i längdhopp.

Slutligen ha vi I. F. K:s damsektion, som också har två träningskvällar i veckan. Deras medlemmar äro särskilt intresserade av handboll, vilket givit i resultat, att de stå som vinnare av Stockholms Idrottsförbunds handbollserie med vinst i samtliga matcher och en så fin målvot som 26-3. Allmäridrottsflickor finnas dock, fastän de ej träna för tävlingar. Bride Adams-Ray, förra årets olympiarepresentant och rekordhållerska i höjdhopp, har skadat en fot och därför ej nått några toppresultat i år. Hon vilar sig förständigt nog till svenska mästerskapen, som gå i Västerås den 1 sept.

En annan tävling blir distriktsmästerskap för Stockholm, som komma att gå på Enskede idrottsplats onsdagen den 14 och torsdagen den 15 augusti. Dessutom ha I.F.K. Stockholm, Djurgården och Kvinnliga Bandyklubben för att stimulera intresset anordnat en triangelmatch på Tranebergs idrottsplats.

Stockholms kvinnliga idrott lever i alla fall, fastän i skymundan.

Ragnvi Torsslow-Lundgren.

Nanny Johansson:

En ovälkommen.

2:a uppl. Häft. 4:50, inb. 5:75,
Det är en av de mest gripande
böcker jag läst på länge... jag önskar
att den måtte spridas vida...

Elin Silén i Härnösandsposten.

I varje bokhandel.

Lindblads Förlag, Uppsala.

Praktiserande läkare

Infört genom
Stockholms Läkarförening

D:r Ester Grönblad

Ögonsjukdomar
Götgatan 7, 3 tr. hiss.
Mottagn.-tid vard. 1/2 10-1/2 11, 3-6.
Sönd. 1/2 10-1/2 11. Annan tid efter
överenskommelse pr tel. Söder 11170

Med. Doktor

John Hellström

Kirurgiska sjukdomar.
Nybrogatan 11, 3 tr.
Mottagn. Månd., Onsd., Fred. från
kl. 3, häst efter anmälan pr Tel. Öst.
453 kl. 9-10.

D:r Mauritz Levin

78 Folkungagatan 78, 1 tr.
Allmänpraktiserande,
Vard. 9,30-11, 2,30-5. Sönd. 10-11.
Bost. Birger Jarlgatan 73-75, 5 tr.
hiss. Vard. 1-2. Tel. Sö. 8020, N.
16589.

Doktor

Torsten Lindner

NERVSJUKDOMAR
Mästersamuelsgatan 9.
Invid Biblioteksgatan.
Tel. 1919. Telefondid 9-10 f. m.
Mottagn. enligt överenskommelse.

Med. Doktor

Ernst B. Salén

Invärtes sjukdomar, spec.: Ämnes-
omsättnings och hjärtsjukdomar.
S:a Blasieholmshamnen 4 A, 5 tr.
hiss, (invid Nationalmuseum).
Tid till mottagningen erhålles per
tel. Norr 216 vardagar 9-11 f. m.

TANDLÄKARE

Tandläkare

Arnold Ahlström

Birger Jarlgatan 32, IV.
Medlem av Sthlms Tandläkareförening
Mottagn. enl. överensk. pr tel. N. 8350

Tandläkare

Albert Almgård

Medl. av Sthlms Tandläkareförening
Mottagn. enl. överensk. per tel. S. 1962
Södermalmsgatan 8

Tandläkare

Gustaf Backelin,

Strandvägen 1, 2 tr.
Medlem av Sthlms Tandläkareförening
Rådfrågningstid kl. 12-1
eller efter Telef.-anmälan 74824.

Sterilisering

Forts. från sid. 1.

där anställd läkare utförda operationen skall insändas.

Med sterilisering menas ett sådant ingrepp, som utan skada för hälsan eller inverkan på kroppen i övrigt, endast innebär borttagande av fortplantningsförmågan. Alltså intet avlägsnande av könskörtlarna, s. k. kastration, vilken medför både upphävande av fortplantningsförmågan och dessutom vissa djupt ingripande förändringar i organismen för övrigt. Sterilisering i inskränkt mening, alltså den som i förslaget avses, har ingen inverkan på könsdriften. Operationen är hos mannen synnerligen lätt. Hos kvinnan utgör den visserligen ett större ingrepp, men medför trots detta en mycket obetydlig operationsrisk.

Av ovanstående framgår tydligt, att det föreliggande förslaget är präglad av mycket stor försiktighet, när det gäller att uppdraga gränserna för de områden, på vilka ett för den enskilda individen så betydelsefullt ingripande får ske, som ett upphävande av hans fortplantningsförmåga. Invändningar ha även gjorts mot ett sådant ingripande. Man har hänvisat till, att det skulle strida emot alla hittills gällande rättsgrundsatsen. Härpå svara de sakkunniga, att enbart det faktum att vi sedan länge gått med på äktenskapsförbud vid vissa sjukdomar, visar att tanken på ett samhällets ingripande för att till sitt eget skydd förhindra vissa sjukdomars överförande till nya generationer, inte är något för vårt rättsmedvetande främmande. En lagstiftning med detta syfte bör också få komma till stånd, anse de sakkunniga, om — den överhuvudtaget kan bli av någon betydelse för det ändamål man vill vinna: Ett förebyggande av sjukdom, ur rashygieniska och andra synpunkter, samt vissa garantier — av sociala och kriminalpolitiska skäl — emot följderna av sådana personers fortplantningsdrift, som visar sig ur stånd att ta vara på sig själva och sina barn.

Förslaget försiktiga formulering står emellertid, som redan antytts, i full överensstämmelse med den tvekan, som inom de senare årens ärfvlighetsforskning alltmera gjort sig gällande, om och i vilken utsträckning de tre sjukdomsgrupperna — sinnessjukdom, sinnesslöhet och fallandesot ha betydelse ur ärfvlighetssynpunkt.

Undersökningarna angående sinnessjukdomarnas nedärvning ge vid handen, att de arvsfaktorer, på vilka an-

lagen till vissa av dessa sjukdomar grunda sig, äro mycket allmänt utbredda. De behöva emellertid långt ifrån alltid framträda som sinnessjukdom, utan förekomma också hos den friska befolkningen. I gynnsamma kombinationer kunna dessa arvsfaktorer medföra egenskaper hos individen, som äro värdefulla och önskvärda ur samhällets synpunkt. Det är svårt att tänka sig, att man skulle kunna utrota dessa arvsfaktorer, helst som en sterilisering även av friska personer i vissa fall skulle vara det enda effektiva, enligt vad man känner om vissa av dessa sjukdomars ärfvlighetssäng. Även om man skulle lyckas undgå ett visst antal sjukdomsfall, skulle samtidigt också de gynnsamma kombinationernas fördelar i befolkningshänseende gå förlorade.

Också i fråga om de sinnesslöa är det i talrika fall tveksamt om sjukdomen står på ärfvlig grund eller inte. Miljöförhållanden från allra tidigaste stadium, fostrets anläggning och själva förlösningen spela också vid dessa sjukdomar stor roll. Men frågan ligger ändå enklare till än vid sinnessjukdomarna, eftersom det ifråga om de sinnesslöa är mindre sannolikt att de arvsfaktorer, vilka i ogynnsamma kombinationer framkalla sinnesslöhet, skulle kunna medföra några värdefulla resultat ens i goda kombinationer. Dessutom anser man sig med större visshet kunna fastställa, att vissa grupper av sinnesslöhet verkligen äro ärfvliga.

Vad slutligen beträffar fallandesoten anses den numera i långt flera fall än man vanligen föreställer sig bero på andra orsaker än arv. Den förefaller t. ex. ofta vara följden av groddskada, som kan stå i samband med alkoholism eller syfilis hos föräldrarna men inte med direkt ärfvlig belastning.

Fallandesot av överbäggande inre orsaker är dock som bekant anledning till äktenskapsförbud i Sverige. Emot denna benämning framhåller professor Bror Gadelius i den uppsats över ärfvliga anlag som orsak till fallandesot, vilken bifogats sakkunnigförslaget, att det är ytterst svårt att i enskilda fall ge tillräcklig bevisning om att sjukdomen beror på sådana inre orsaker. Han anser därför äktenskapsförbudets berättigande tveklöst. Dessutom visar ju erfarenheten att personer, som lida av fallandesot — om den inte är kombinerad med sinnessjukdom eller

sinnesslöhet — ofta kunna reda sig ganska väl som samhällsdugliga människor.

Så länge emellertid denna lagstiftning kvarstår kan rätten till sterilisering även av fallandesjuka ha en viss betydelse, då kungl. maj:ts medgivande till deras ingående av äktenskap, måste bli betydligt mycket lättare att erhålla. Professor Gadelius påpekar dock, att det aldrig bör bli fråga om att beröva den fallandesjuka hans fria val och att han under alla omständigheter bör upplysas om den fulla innebörden av en sådan åtgärd.

Det återstår slutligen att beröra steriliseringsfrågans läge i våra grannländer. Tidevarvet har tidigare uppehållit

Sång till Medborgarskolan

Stark stige sängen högt emot sky!

Natten är gången, morgon ses gry.

Pulsar som flyga, hjärta som slår
härligt betyga: Nu är det vår!

Lång vinterdvala tynade vårt sinn

Röster nu tala: Missmod försvinn!

Ny tid nu stiger fram uti ljus,

hjärtan inviger att följa dess brus.

Modigt vi strida ärligt vår strid,

hoppfullt vi bide hänryckningstid.

Anderöst djupa led oss du väl

och förr'n vi stupa, fyll du vår själ!

Ande ej svik oss, med oss du bliv!

Stärk och förlik oss, vid syn oss giv!

Öga i öga, hand fast hand

gå vi mot höga och drömda land.

Maja Åkesson.

sig vid de finska förhållandena, där ett förslag till lagstiftning med betoning av de sociala och humanitära skälen nyligen utarbetats av en år 1926 tillsatt kommitté.

Norge har visserligen ingen lag, men frågan har varit uppe till diskussion bl. a. i Det norske medicinske selskab i Oslo. Härvid tycks huvudsakligen sterilisering på grund av medicinska indikationer ha förordats och en utvid-

Svart på Vitt

Den rysk-kinesiska konflikten har mattats av och parterna tyckas villiga att ingå förlikning, ehuru, enligt de senaste uppgifternas innehåll, metoden för fredsslutet ännu inte är fullt klar. Kina har föreslagit direkta förhandlingar med Sovjet, men tillkännagivit sin avsikt att hänskjuta saken till Nationernas Förbunds avgörande ifall Sovjet inte är villigt att gå med på en konferens. En ganska bred neutral zon har under avvaktan på förhandlingar kommit till stånd vid Manchuli, bevakad av ryska och kinesiska trupper och de kinesiska styrkor som förlagts till gränsen ha order att inte tillåta vitrysk aktion mot Sovjet med kinesiskt territorium som bas.

Fastän avvecklingen sålunda sker långsamt är dock den ömsesidiga viljan till fredlig lösning tydligt skönjbar.

I Haag öppnades på tisdagen den diplomatiska konferensen med skade-

gning av området för sådan sterilisering. De sociala skälen tyckas däremot ha vunnit mindre beaktande, varvid man istället rekommenderat en förbättring i den antikonceptionella tekniken m. m.

I Danmark slutligen antog Folketinget som bekant i våras en Lov om Adgang til Sterilisation, för vars huvudsakliga innehåll Tidevarvet redogjort i samband med förslaget framläggande. Den danska lagen, som även upptar möjlighet till kastration i vissa fall, avser två kategorier, nämligen dels sådana, hos vilka könsdriften abnorma styrka eller riktning utsätter dem för faran att begå förbrytelser, dels sådana psykiskt abnorma, som äro omhändertagna på anstalt och vilkas fortplantning ur samhällets synpunkt måste anses icke önskvärd.

Vad som är anmärkningsvärt är det svenska förslaget formulering ifråga om dem som på grund av sjukdom äro varaktigt urstånd att handha sina barns vårdnad, och som väl närmast motsvara den sista kategorien i den danska lagen. Även beträffande denna grupp har i vårt förslag sjukdomens ärfvlighet behållits som villkor. Då emellertid vetenskapens ståndpunkt till ärfvlighetens betydelse på området är så tveksam, medan yttre omständigheter tillmätas en allt större betydelse, synes det berättigat att i dessa fall låta de påtagliga sociala skälen vara avgörande. Försiktigheten tycks på denna punkt ha gått allt för långt.

stndsfrågan på programmet. Utrymningsfrågan och den i samband med denna stående kontrollen av det utrymda landet. Young-planens realiserande äro de viktiga frågor, som konferensen fått sig förelagd. Då Tidevarvet går i press föreligga ännu huvudsakligen uppgifter från de förberedande förhandlingarna, medan de stora frågorna ännu vänta sitt öde. Vi torde få anledning återkomma.

Vi återge med glädje följande påpekande ur Time and Tide.

Vid engelska läkarsällskapets konferens i förra veckan visade diskussionen bl. a. ett beaktansvärt framsteg hos läkarna i deras ställning till en av de allra mest glädjande förelserna i arbetet för allmän hälsovård, nämligen dietfrågan. Kunskapen om denna är ännu i sin begynnelse, men dess betydelse för folkhälsan blir allt mera uppmärksam. Det råder intet tvivel, att många av de gammalmodiga idéerna om barnuppfödning varit skulden till sänkt livsduglighet, dåligt lynne och allmän »elakhet» hos barnen, lika väl som till verkliga sjukdomar under senare levnadsår.

Under läkarsällskapets diskussion om mödradödligheten underströks särskilt eftertryckligt en synpunkt, som hittills inte blivit tillräckligt beaktad, nämligen den vanliga förekomsten hos havande kvinnor av sjukdomar och illabefinnande, som kan avhjälpas. Medan siffrorna för dödsfall i barnsäng äro relativt låga, äro de förra fallen alltför talrika för att förbises.

12½
öre pr lit.

c:a **1/5-del**

av del som betalas för övriga förnämliga bordsvatten kostar

LITHINÉS
du Dr. Gustin.

Välsmakande, hälsosamt, lätt kolsyrat.

Rekommenderas av läkare vid urnsyradieses

På alla apotek i 12-literspaket à 1:50.

Vi stå till tjänst!

BILSKOLA

**EKMANS
BILSKOLA**

Norrlandsgatan 31 Norr 16333

BLOMMOR

**Elsa Lindholms
BLOMSTERHANDEL**
Karlavägen 5 - Norr 32 38
Utför alla slags binderiarbeten

DANSKA HEMBAGERIET

Kronobergsgatan 7
Innehavare: **Elsa Sundin**
Gott Bröd hemsändes
Ring Kungsh. 2432

GLASMÄSTERI

J. L. LARSSONS EFTR.
Knut Nystrand
Glasmästeri & Ramaffär
Södermannag. 8, Stockholm
REKOMMENDERAS.
Låga priser. Tel. S. 309 14.

FOTOMAGASIN

Bennos
Fotomagasin A.-B.

Drottningg. 15. Tel. 135 26, N.834
Kodak Kameror & Kodak Film.

FLAGGOR

FLAGGOR
alla slag, FLAGGLINOR m. m. i part
och minut. Begär offert.
GRETA ZACHAU
Östgötagatan 73 b. Tel. S. 103 09.
Mångårig praktik.

HANDARBETEN

H. Johnson & Co
Schéelegatan 9 - Stockholm
Telefon: K. 18 99
Rekommenderar sitt rikhaltiga och
moderna lager av linare Handarbeten
Stiftfulla mönster. Moderata priser.

HEMSLÖJD

Hemslöjdsförbundet för Sverige.
Permanent utställning och försäljning:
Kungsgat. 33, S. Kungstornet
Stockholm, tel. Norr 5580
Sommarmattor, sommarkärlar, bom-
ullstyger till sommarmattor.
Prover på begäran.

HOTELL

Hotell
o. Pensionat Esplanade
Fru Anna Fahlström
Blasieholmsgatan 3, Stockholm.

Nära Hotel Royal, Tel. N. 312 55, växel. Även
inneh. av Fredrikshovs Pensionat, Fredriks-
hovsg. 10. Tel. 739 48, 791 34.

JUVELERARE

Juvelerare H. Moberg
Kornhamnstorg 49, telefon 99 67
Matsilver, nysilver o. äkta silver.
Brilliant, bästa putsmedel för silver och
ny silver.

KEMISK TVÄTT

A.-B. NYA BLÅ HAND
Etabl. 1858 - Liljeholmen
Skönfärgeri och Kemisk
Tvättanstalt
Tel.: Liljeh. 23, söder 33426

MÖBLER

MÖBLER köpas bäst och
billigast i
Rockströms Möbelfaffär
Hantverkaregatan 7, Stockholm
Kungsh. 328 78

OPTIKER

Ha Edra glas-
ögon gått sönder?
... Ring **108374**

Hämtas - Lagas - Hemsändas
H. Sjögren & Co.,
BIBLIOTEKSG. 30 (mell. Sturepl. o. Humleg.-gt.)

PARFYMER

**Parfymer, Tvålar och
Borstar**
Rik soitering hos
MÄRTA DORFF
Biblioteksgatan 11 (Sturepalatset)
Tel. Norr 246 95

SILKESSTRUMPOR

Silkesstrumpor
och alla slags tricot uppmaskas
och lagas. Obs.! Priser utan konkurrens.
Haldins Ateljé
Tel. 13319 Malmkillnadsgatan 48 a, 2 tr.

SLÖJDAFFÄR

Erik Gillbergs Slöjdaffär
(K. F. Andersson)
4 **Norrmalmstorg** 4
(Ing. fr. Smålandsg.)
Lager av Laggkärl, Korgar, Trappste-
gar, Bord o. Stolar.
Beställn. emot. Tel. 11488, N. 112 27

GRAMMOFONER o. SKIVOR

Gottfr. Johansson
VÄSTERLÄNGGATAN 78
Tel. 11 1053, 10 41 88, 20 21 21.
Musikinstrument & Grammofoner
i parti och minut.

PIANINON o. FLYGLAR

J. P. Löfberg
Höfverantör Gr. 1881.
N. Y. H. E. T. I. Små Mig-
non-Pianinon, Diplom
o. Guldmedalj, Väster-
ås 1929. Goda bet-
villkor. Telefon 94 39.
Malmkillnadsg. 34.

PAGOD

Konditori—Restaurant I Sö, Kungstornet
Lunch från 1:25
Middag fr. 1:50
Soupe från 1:50
Konditörsterv. hela dagen. Hänförande
utsikt över Stockholm, Mälaren och
Saltejön. - Norr 57 48.

ÖRJANSBODEN

Regeringsg. 67 (ing. fr. Lästmakareg.)
tel. Norr 1919
Svensk Konst, Svenskt Konsthantverk
Speglar, lampetter, belysningar,
ljus och stakar, handmålade porslin

Semesterstaden

Forts. fr. sid. 1.

Arbetet har inte pågått längre än sedan början av april i år och beräknas hålla på i omkring fyra år innan den lilla staden står färdig. Men då skola också bortåt 2,000 personer ha funnit sin sommar- och semestertillflykt här ute i de 600 stugor som då skola vara uppförda. Området som är c:a 200 tunnland styckas i tomter på mellan 500—700 kvm., som det står den enskilde fritt att välja på, alltefter hans behov av utrymme. Jorden som förvärvats av Hyresgästföreningen upplåtes på villkor, som i praktiken nära överensstämmer med dem, som av sta-

ligt kök och garderöber, eller den lilla med bara rum och veranda.

Det var nu den egna stugan. Sedan komma de allmänna fördelarna. Utom skogen, vägarna och vattenledningarna är det alltså den halvkilometerlånga, härliga badstranden, med sandbotten och långgrund. Vidare garage, idrottsplats, cykelstall och vedgård. Runt torget, än så länge närmast en litet gropig sandplan, ser man i andanom butiker resa sig i välbyggd glans och ett hotell, eller restaurang, kommer att medge alla tillfällen till ledighet

H. S. B:s sommarstuga

den praktiseras vid upplåtande av jord mot tomträtt ute i trädgårdsstäderna. En årlig avgift betalas alltså på jordvärdet, besittanderätten gäller tillsvi-dare i 60 år men kan förlängas, är ärftlig och förytterlig.

Stugorna, som äro av tio olika standardtyper, förvärfvas mot en viss kontant insats, växlande efter stugornas storlek, varefter resten av köpesumman amorteras under en tid av 15 år. För de sommarbonade stugorna ligger den kontanta insatsen mellan 250 och 1,000 kr. Årsomkostnaderna för de första 10 åren uppgå till lägst 100 (för den minsta typen) högst 205 kr. och under därpå följande 5 år till 50 kr. för den minsta och — med högre belopp efter storleken — till 85 kr. för den största stugan. För bättre ombonade stugor är den kontanta insatsen 300—1,000 kr., Årsomkostnaderna de första 10 åren belöpa sig till 120—240 kr. och under därpå följande år till 65—85 kr. Tomtpriset beräknas efter 7—14 öre pr kvadratmeter och år och kommer alltså att för en tomt på 500 kvm. uppgå till 35 kr. För en stuga av den minsta sorten blir sålunda årsavgiften, sedan insatsen är erlagd och tills den amorterats, 135 kr. För den största stugan 275 å 300 kr.

Den genomtänkta anpassning efter olika villkor och behov, som i allmänhet utmärker H. S. B:s byggnadsverksamhet förnekar sig inte heller här. Stugorna uppvisa alla möjliga kombinationer av utrymme, där var och en kan välja efter sin smak. Där är en sort för dem, som inte bry sig så mycket om eget hushåll, t. ex. två kamrater utan familj, som få två sovrum och kokvrå. Där är den stora, trevliga stugan med två rymliga rum, ordent-

från hushållsbestyren, till tillfälliga nöjesresor och förlustelser.

Inför ett så lockande arbete som detta skulle man kunna bli lång i beskrivningen. Vad som dock slutligen bör framhållas är den vidare innebörden i detta H. S. B:s initiativ, som innebär — visserligen endast som en början, men i alla fall en förhoppningsfull — en återgång till ett familjeliv, där det inte är nödvändigt att för hälsans skull skicka barnen på kolonier under sommaren, utan där man kan ha dem själv under lika hälsosamma yttre förhållanden. H. S. B:s idé med »lekstugor», som fullföljts i de nyaste byggnaderna, kommer att utnyttjas också här. Vidare innebär denna sommarstad ett led i arbetet för att i det allmänna medvetandet inpränta kravet på rätt till semester för alla människor. Semestern är ju en av förutsättningarna för stadens tillkomst, fastän naturligtvis söndagsledigheten också varit i åtanke.

Arkitekt Wallander och redaktör Lundquist äro H. S. B:s övertygande och intresserade representanter vid den roliga demonstrationen av den växande sommarstaden ute vid Årsta strand. Inför det brinnande arbetet i grustag och vägar och med de små stugorna i skogen för ögonen, upplever man ännu ett bevis på det enskilda initiativets och intressets märkvärdiga makt, vilket givits oss att i samarbete med andra utnyttja till samfällid glädje och allmänt gagn. C. H.

Ring!

Tidevarvets exp. Norr 28243 och begär upplysningar om var Tidevarvet finns att tillgå. Lösnummer säljes i ett flertal tidningsaffärer i alla stadsdelar.

Livslevande

III.

Beacons banér.

Följande dag gingo alla pensionärer i Beacon House omkring med en känsla av att det var vars och ens födelsedag. Det är brukligt att tala om institutioner såsom kalla, tvingande bad. Sanningen är däremot, att då man är på ovanligt gott humör, riktigt vild och lössläppt av frihet och uppfinningsriktighet, man alltid måste skapa, och alltid skapar institutioner. Då män äro trötta falla de i anarkisternas armar; men medan de äro glada och kraftiga skapa de oundvikliga lagar. Detta, som är sanningen om världshistoriens alla kyrkor och republiker, gäller lika väl det alldagligaste salongsspel som

»Ja, ni har kanske rätt, vi kunna väl inte använda den, emedan det är vattenledningsverket, som sköter om vattentillförseln och vattentrycket, men en hel del kunde väl utträttas med ämbaren... Låt oss tända ett bål på taket, till firande av vår självständighet, och till tecken på densamma! Och vi får sedan se, huru hus efter hus längs hela Thames floddal svarar oss. Låt oss grunda en »De Fria Familjernas Klubb». Ned med den lokala styrelsen! Bort med lokalpatriotism! Må vart hus liksom detta bli en självständig stat och döma sina barn enligt sina egna lagar, såsom vi gör i Beacons Höga Domstol. Låt oss kapa fånglinan och riva broarna och vara lyckliga tillsammans, liksom vi vore på en öde ö!»

»Jag känner den öde ön», sade Michael Moon. »Den existerar blott i boken »Den schweiziska familjen Robinson». En man känner en obetydlig törst efter någonslags vegetabilisk mjölk, och pang — en väldig apa kastar genast ned en oväntad kokosnot. En poet får lust att pränta ned en sonett — och genast rusar ett tjänstvilligt piggsvin fram ur ett snår och räcker honom en av sina piggar.»

»Säg intet ont om »Den schweiziska familjen Robinson», sade Innocent med värme. »Boken är kanske inte absolut exakt vetenskaplig, men den innehåller ren, fullödig filosofi. Är man verkligen skeppsbruten och lider nöd, så finner man säkert också allt vad man behöver. Är man på en öde ö, skall man finna att den inte är öde. Om vi verkligen vore instängda här och belägrade, så skulle vi upptäcka hundrade engelska bår och hundrade engelska fåglar, om vilka vi inte haft en aning. Om vi vore insnöade här i detta rum, skulle det göra oss oändligt gott att läsa massor av böcker där på bokhyllan, sådana böcker, som vi inte ens vet finns där. Vi skulle ha oändligt många samtal med varandra, härliga, hemska samtal, och nu får vi gå i vår grav utan att kunna ana vad de inneburet. Vi kunde här fira bröllop och barndop och begravnin; ja till och med en kröningstest, ifall vi inte föredrogo en republikansk styrelseform.»

»En kröning enligt »Den schweiziska familjens» linjer, antar jag», sade Michael skrattande. »Om vi hade behov av en sådan småsak som en krona av guld, skulle vi helt enkelt gräva upp maskrosorna och upptäcka en guldgruva under gräsplanen. Och behöve vi olja till den högtidliga ceremonien, så antar jag att en väldig storm skulle vråka allting upp på land, och vi skulle finna en val strandad på vårt område.»

»Det kunde mycket väl finnas en valfisk här på vårt område, utan att ni visste av det», utbrast Smith och slog sin väldiga knytnäve i bordet. »Jag slår vad om att ni aldrig undersökt det. Jag slår vad att ni aldrig varit på bakgården! Men vid er armbåge finnes olja i bordsuppsatsen där, och jag tror att ingen rört den eller observerat den på årat. Och vad er guldkrona beträffar — ingen av oss här är väl särskilt förmögen, men vi kunde väl ändå ur våra fickor fiska upp så många gylene tioskillingsstycken, att de räckte till för en guldring omkring ett huvud, eller också vore ett av miss Hunts guldhalsband nog stort att kunna komma ifråga —»

Den glada Rosamund nästan kvävdes av skratt. »Allt är icke guld som glimmar», sade hon, »och förresten —»

»Vilket misstag!» utropade Innocent Smith och sprang upprörd upp. »Allt som glimmar är guld och särskilt nu, då vi bildar en suverän stat. Vad vore det annars för nytta med en självständig stat, om man icke hade rätt att definiera ett guldmynt så som man önskar. Som i tidernas begynnelse kan vi förklara vilken som helst metall vara dyrbar. Man valde då guldet, icke emedan det var sällsynt — era lärda kan räkna upp tjuugo mer sällsynta ämnen. Man valde guldet emedan det var grannt — emedan det var något som var svårt att finna, men vackert, då man en gång höll det i sin hand. Man kan icke släsa med guldsvärd eller äta guldkex; man kan endast se på det. Och man kan se det därute.»

Med en av sina oberäkneliga rörelser gick han bakåt och slog upp dörrarna till trädgården. Samtidigt räckte han Mary Gray handen, med en av dessa gester, som hos honom aldrig verkade så egendomliga, som de egentligen vore. Och han ledde henne ut på gräsplanen, som till dans.

Genom de sålunda öppnade franska fönstren strömmade kvällen in i rummet, ännu härligare än den svunna dagen. Himmeln i väster som blod, och över gräset liksom en stilla flamma. Trädens vridna skuggor ringlade sig fram över denna glänsande gräsmatta, icke som i dagsljuset grå och svarta, utan som arabesker, skrivna i klart violett på ena sidan av österns guld. Solnedgången var en av dessa storslagna och samtidigt mystikdoftande eldbränder, i vilka alldagliga föremål genom sina färger minna oss om dyrbara och egendomliga ting. Skifferplattorna på det sluttande taket brunno, som en väldig påfågels fjädrar i varje underbar nyans av blått och grönt. Murens rödbruna tegel glödde i alla höstliga skiftningar av vinets dunkelröda och bruna toner. Såsom då man antänder ett fyrverkeri, tycktes solen strö ut olikfärgade flammor över alla föremål. Och Innocents nästan färglöst ljusa hår tycktes glöda i hednaguld där han vandrade fram över planen mot den höga bergskammen.

»Vad vore det för nytta med guldet om det inte glimmade?» sade han. »Vi skulle lika litet bry oss om en svart tioshillingsslant som om en dunkel sol vid middagstid. Då vore ju en svart knapp lika god. Kan ni inte se, att allt i denna trädgård är som ädelstenar. Och för tusan, vad är det för egendomligt med en ädelsten, annat än att den ser ut som en sådan, om jag får lov att fråga. Hören upp att köpa och sälja och begynnen se! Öppnen era ögon och I skolen vakna upp i det nya Jerusalem!

Allt är guld som glimmar:

Hösten gräs och träd.

I kvällens gyllne timmar

flyter solens guldglass med.

Låt ropet gå till Jeriko

att jorden av guld är full:

allt är guld som glimmar,

Ty just glittret, det är guld.»

»Och vem har skrivit det där», frågade Rosamund road. »Ingen kommer någonsin att skriva det», svarade Smith, och hoppade över klippkammen i ett enda språng.

Forts.

Sköljkannor

Maggördlar
Grossessgördlar
Åderbräcksstrumpor
m. m., m. m.

Telefon:
»Instrument-Kifa»

31 Regeringsgatan 31